

zaaknummer 2012T867

26 april 2013

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klagster,
juridisch adviseur: mr. M.J.A. Nijssen, advocaat te Leiden,

tegen:

(*wijlen*) **[naam]**,
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven onder meer kapelaan in [plaats], [land].

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 26 oktober 2012. Op 11 december 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], lid van het provinciaal bestuur van de provincie St.-Clemens van de Redemptoristen.

Op 20 maart 2013 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klaagster is verschenen met een vriendin, mevrouw [naam], en heeft haar standpunt toegelicht. Klaagster werd bijgestaan door haar juridisch adviseur mr. Nijssen, voornoemd. Namens het provinciaal bestuur van de provincie St. Clemens van de Redemptoristen zijn verschenen [naam], voornoemd en [naam].

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klaagster groeide op in [plaats], [land], in een gezin met 5 kinderen. Klaagster is het één na jongste kind van het gezin. De vader van klaagster was Joods en de moeder Rooms-Katholiek. De ouders spraken met elkaar af dat de jongens naar een joodse school zouden gaan en de meisjes naar een katholieke. Klaagster is gedoopt en heeft de heilige communie gedaan. Vanaf haar zevende jaar bezocht klaagster de Rooms-Katholieke [naam]kerk in [plaats]. Klaagster kan zich aangeklaagde nog goed herinneren. Hij was een grote man met grote handen, een bolle neus en een hoornen brilmontuur met dikke glazen. Klaagster moest van aangeklaagde op zaterdag komen biechten, hoewel zij niets te biechten had. Klaagster was altijd als één van de laatsten aan de beurt; de andere kinderen waren al weg. Aangeklaagde sloot de deur van de pastorie af en klaagster moest plaats nemen in de

biechtstoel. De biechtstoel was een donkerbruin hokje met gaas van rotan. De eerste keer raakte aangeklaagde klaagsters mond en borstjes aan met zijn vingers door het gaas. De tweede keer nam aangeklaagde klaagster mee naar een kamer achterin de pastorie. Klaagster moest op de tafel gaan liggen en aangeklaagde deed haar onderbroek naar beneden. Vervolgens penetreerde aangeklaagde klaagster met zijn vinger haar geslachtsdeel. Dit heeft nadien nog ongeveer vier keer plaats gevonden. Klaagster durfde niet tegen haar ouders te zeggen wat er in de pastorie plaats vond. Wel wist zij haar ouders er van te overtuigen dat het beter was als zij op zaterdag niet meer alleen naar de kerk ging. Nadien ging zij nog wel op zondagochtend met haar moeder en zussen naar de kerk, maar was dan niet meer alleen met aangeklaagde. Het misbruik is dan ook gestopt.

2.2. Het misbruik heeft een enorme impact gehad op het leven van klaagster. Het heeft als een rode draad door haar leven gelopen. Klaagster is kort getrouwd geweest, maar het huwelijk heeft geen stand gehouden. Klaagster heeft haar dochter alleen opgevoed. Klaagster was niet in staat relaties te behouden. Ook in haar werkzame leven heeft klaagster last ondervonden van het misbruik. Klaagster heeft vaak klachten van depressieve aard en is recentelijk haar baan kwijt geraakt. Klaagster heeft in 1997 voor het eerst hulp gezocht en heeft zich tot de RIAGG gewend. Tot vorig jaar heeft klaagster steeds periodes van therapie gehad. Klaagster heeft tot tweemaal toe getracht zelfmoord te plegen.

Na het rapport Deetman heeft klaagster contact gehad met [naam]. Hij heeft namens de kerk zijn excuses aangeboden en heeft klaagster aangeboden met haar mee te gaan naar de [naam]kerk in [plaats] om de periode van misbruik af te kunnen sluiten. [Naam] heeft klaagster kennis laten maken met mevrouw [naam], geestelijk verzorger van de GGZ, met wie klaagster vijf gesprekken heeft gevoerd.

2.3. Klaagster wenst erkenning van de gebeurtenissen en hoopt dat dat kan bijdragen aan de verwerking van hetgeen haar is overkomen. Klaagster probeert het misbruik voor zichzelf een plek te geven en hoopt dat de indiening van de klacht daartoe kan bijdragen. Klaagster hoopt voorts dat haar verhaal kan bijdragen aan een goede waarheidsvinding en mogelijk andere slachtoffers zal kunnen helpen. Klaagster vindt het belangrijk dat naar buiten komt wat zich binnen de kerk heeft afgespeeld en dat misbruik in de toekomst kan worden voorkomen. Klaagster is op zoek naar een bepaalde vorm van genoegdoening. Het is voor haar belangrijk dat er op een bepaalde manier -ook financieel- spijt wordt betuigd.

3. De reactie (zakelijk weergegeven)

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. [Naam] heeft in zijn reactie gesteld dat in de beschikbare archieven onderzoek is verricht naar de levensloop van aangeklaagde waarbij geen informatie over mogelijk misbruik naar voren is gekomen. [Naam] vermeldt daarbij dat het archief summier is over aangeklaagde en grensoverschrijdend gedrag zelden of nooit werd gedocumenteerd. [Naam] heeft geen reden om de inhoud van de klacht van klaagster in twijfel te trekken en erkent dat aangeklaagde groot leed heeft berokkend aan klaagster. [Naam] heeft aangeboden om een vervolg te geven aan de eerdere contacten die hij met klaagster heeft gehad en heeft ter zitting zijn aanbod om klaagster te vergezellen naar de [naam]kerk te [land] herhaald. Voor zijn werkzaamheden verblijft [naam] regelmatig in [plaats].

4. De beoordeling

4.1. Alvorens te adviseren over de klacht van klaagster dient de Klachtencommissie te beoordelen of klaagster ontvangen kan worden in haar klacht, nu de door klaagster gestelde

gedragingen zich hebben afgespeeld in [plaats], [land]. Gebleken is dat aangeklaagde zijn opleiding tot priester in Nederland heeft gevolgd, als missionaris werd uitgezonden naar [land], maar daar onder verantwoordelijkheid en onder gezag bleef van de provincie St. Clemens van de Redemptoristen. [Naam] heeft dit bevestigd. De Klachtencommissie zal klaagster dan ook ontvangen in haar klacht.

4.2. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.3. Niet ter discussie staat dat de door klaagster gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.4. Bij de beoordeling van een klacht is voor de Klachtencommissie uitgangspunt dat zij niet uitsluitend kan afgaan op de verklaring van één klager/klaagster. Het is een elementair rechtsbeginsel dat iemand niet wordt veroordeeld op grond van één enkele verklaring. Dit elementaire rechtsbeginsel moet ook in deze procedure in acht worden genomen.

4.5. De verklaring van klaagster is op de Klachtencommissie oprecht en geloofwaardig overgekomen. Ook [naam] heeft te kennen gegeven geen reden te hebben om de inhoud van de klacht van klaagster in twijfel te trekken. In de thans voorliggende zaak zijn echter geen feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die de verklaring van klaagster ondersteunen. De Klachtencommissie heeft dan ook moeten vaststellen dat voor de feiten die klaagster heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht niet gegrond kan worden verklaard; waarmee overigens bepaald niet gezegd wil zijn dat de door klaagster gestelde feiten niet waar zijn. [Naam] heeft aangeboden om een vervolg te geven aan de eerdere contacten die hij met klaagster heeft gehad en heeft ter zitting zijn aanbod om klaagster te vergezellen naar de [naam]kerk te [plaats] herhaald. De Klachtencommissie geeft klaagster in overweging om die handreiking te aanvaarden.

De Klachtencommissie overweegt nadrukkelijk dat wanneer in de toekomst nieuwe meldingen jegens aangeklaagde bekend worden of klaagster anderszins steunbewijs kan vergaren, zij om herziening van de zaak kan verzoeken.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert het provinciaal bestuur van de provincie St. Clemens van de Redemptoristen de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 26 april 2013 door mr. M.D.J. van Reenen-Stroebel, voorzitter, mr. F.J.M. Walstock en mr. F.A.A. Duynstee, leden, bijgestaan door mr. J.C. Quint, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klaagster en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klaagster verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.